KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 5e april 1971 door de Minister van Nationale Opvoeding verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot oprichting van de Hoge Raad voor het buitengewoon onderwijs", heeft de 9e april 1971 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Education nationale, le 5 avril 1971, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "relatif à la création du Conseil supérieur de l'enseignement spécial", a donné le 9 avril 1971 l'avis suivant :

Het ontwerp-besluit beoogt, in uitvoering van artikel 18 van de wet van 6 juli 1970 op het buitengewoon onderwijs, de samenstelling en de werking van de Hoge Raad voor het buitengewoon onderwijs te bepalen.

De tekst berust blijkbaar op de opvatting dat de wet van 6 juli 1970 voorzien heeft in de oprichting van twee Raden, een bij het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur en een ander bij het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur.

Het ontwerp-besluit gaat immers uit van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur. In zijn aanhef verwijst het enkel naar "de voordracht van de Minister van Nationale Opvoeding" en voorziet in de ondertekening van dezelfde Minister van Nationale Opvoeding. Artikel 17 bepaalt dat voor aangelegenheden van nationaal belang de Hoge Raad van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur en de Hoge Raad van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur gemeenschappelijk kunnen vergaderen. Ten slotte bepaalt het ontwerp-besluit in artikel 19 dat de werkingskosten van bedoelde Raad gedragen worden door de begroting van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur.

De vraag rijst echter of het wel de bedoeling is van de wetgever twee Hoge Raden op te richten die belast zijn advies te verstrekken over de uitvoering van de wet. Door het bestaan van twee Raden wordt de mogelijkheid niet uitgesloten dat over dezelfde wetsbepalingen verschillend zou worden geadviseerd, wat aanleiding zou kunnen geven tot een verschillende wijze van uitvoering van de wet.

.../...

De tekst van artikel 18 van bedoelde wet is niet zeer duidelijk gesteld en kan evengoed worden geïnterpreteerd als strekkende tot de oprichting van een enkele Raad als van twee Raden.

Indien bij de aanvang van dit artikel bepaald wordt dat bij het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur en bij het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur een Hoge Raad voor het buitengewoon onderwijs wordt opgericht, wordt er verder in dit artikel slechts gewag gemaakt van "de Hoge Raad" of van de Minister zonder meer.

Aangezien de Raad of Raden een belangrijke rol te vervullen hebben bij de uitvoering en de toepassing van de wet, is de Raad van State van oordeel dat het hier gestelde vraagstuk door een interpretatieve wet zou moeten worden opgelost.

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Opschrift.

Overeenkomstig het bepaalde in het laatste lid van hogervermeld artikel 18 beperkt het ontwerp-besluit zich tot de samenstelling en de werking van bedoelde Raad. Daarom dient de voorkeur te worden gegeven aan volgend opschrift :

"Koninklijk besluit betreffende de samenstelling en de werkwijze van de bij het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur opgerichte Hoge Raad voor het buitengewoon onderwijs".

.../...

BESCHIKKEND GEDEELTE.

Artikel 1.

Het blijkt niet nodig in dit artikel te verwijzen naar artikel 18 van de wet van 6 juli 1970 vermits naar bedoeld artikel 18 reeds is verwezen in het eerste lid van de aanhef.

De uitdrukking "werkende leden" wordt best vervangen door "leden". Deze opmerking geldt ook voor de overige artikelen van het ontwerp.

Volgende tekst wordt derhalve in overweging gegeven :

"De bij het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur opgerichte Hoge Raad voor het buitengewoon onderwijs is samengesteld uit een voorzitter, een ondervoorzitter, vierentwintig leden en vijf bijzitters. Voor elk lid en voor elke bijzitter wordt een plaatsvervanger aangewezen".

Artikel 3.

Bij de benoeming van de leden zal duidelijk moeten worden bepaald tot welke categorie ieder lid behoort. Deze aanduiding heeft haar belang wanneer overeenkomstig artikel 8 in de vervanging van een lid zal moeten worden voorzien.

.../...

Artikel 6.

Er is geen Minister van Volksgezondheid en Gezin maar een Minister van Volksgezondheid en een Minister van het Gezin en van de Huisvesting. Blijkbaar moet deze laatste bij de uitvoering van het besluit niet worden betrokken.

Ook is het niet duidelijk wat door de bekrachtiging van de aanstelling der bijzitters bedoeld wordt.

Volgens de bevoegde ambtenaar gaat het hier om een benoeming of aanstelling door de betrokken Ministers.

Daarom wordt voorgesteld het tweede lid te lezen als volgt :

"De bijzitter die het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur vertegenwoordigt en diens plaatsvervanger worden benoemd door de Minister van Nationale Opvoeding, die eveneens de overige bijzitters en plaatsvervangers benoemt samen met de Minister van Volksgezondheid, de Minister van Justitie, de Minister van Sociale Voorzorg en de Minister van Tewerkstelling en Arbeid, ieder wat betreft de bijzitter en de plaatsvervanger die zijn Ministerie vertegenwoordigen".

Artikel 11.

Men vervange het woord "artikel 4" en het woord "aangesteld" respectievelijk door "artikel 6" en "benoemd".

.../...

Artikel 14.

Men vervange de woorden "Heer Minister van Nationale Opvoeding" door "Minister van Nationale Opvoeding".

Artikel 21.

De laatste volzin stelle men als volgt :

"Voor de toepassing van dit besluit worden zij gelijkgesteld met de in rang 13 ingedeelde ambtenaren ; de voorzitter en de ondervoorzitter worden evenwel met de in rang 16 ingedeelde ambtenaren gelijkgesteld".

L'arrêté en projet a pour objet de déterminer, en exécution de l'article 18 de la loi du 6 juillet 1970 sur l'enseignement spécial, la composition et le fonctionnement du Conseil supérieur de l'enseignement spécial.

Le texte participe manifestement de la conception que la loi du 6 juillet 1970 a prévu l'institution de deux Conseils, un au Ministère de l'Education nationale et de la Culture française, un autre au Ministère de l'Education nationale et de la Culture néerlandaise.

L'arrêté en projet émane en effet du Ministère de l'Education nationale et de la Culture française. Il fait, en son préambule, uniquement état de la proposition "du Ministre de l'Education nationale," dont il prévoit en outre le contreseing. L'article 17 dispose que pour les matières d'intérêt national, le Conseil supérieur du Ministère de l'Education nationale et de la Culture française et le Conseil supérieur du Ministère de l'Education nationale et de la Culture néerlandaise peuvent se réunir en commun. Enfin, suivant l'article 19 les dépenses de fonctionnement seront à la charge du budget du Ministère de l'Education nationale et de la Culture française.

Il convient, toutefois, de se demander si le législateur a entendu instituer deux Conseils supérieurs chargés de donner des avis sur l'exécution de la loi. La création de deux Conseils engendre la possibilité d'avis divergents émis à propos des mêmes dispositions légales et, par voie de conséquence, le risque d'exécution non uniforme de la loi.

Le texte de l'article 18 de la loi précitée manque de clarté et peut s'interpréter comme prévoyant la création aussi bien d'un Conseil que de deux Conseils.

.../...

Si, en son début, ledit article dispose qu'il est institué au Ministère de l'Education nationale et de la Culture française et au Ministère de l'Education nationale et de la Culture néerlandaise un Conseil supérieur de l'enseignement spécial, il ne parle plus par la suite que du "Conseil supérieur" ou du Ministre tout court.

Le ou les Conseils ayant un rôle important à jouer dans l'exécution et l'application de la loi, le Conseil d'Etat estime qu'il se recommanderait d'apporter au problème qui se pose en l'occurrence une solution par la voie d'une loi interprétative.

OBSERVATIONS PARTICULIERES.

Intitulé.

Le projet d'arrêté a uniquement trait, conformément au dernier alinéa de l'article 18 de la loi, à la composition et au fonctionnement du Conseil. Dès lors, l'intitulé suivant serait plus adéquat :

"Arrêté royal relatif à la composition et au fonctionnement du Conseil supérieur de l'enseignement spécial institué au Ministère de l'Education nationale et de la Culture française".

DISPOSITIF.

Article 1er.

Il est inutile de viser l'article 18 de la loi du 6 juillet 1970 , l'alinéa 1er du préambule y faisant déjà référence. Il suffit de parler de "membres" au lieu de "membres effectifs";cette observation vaut aussi pour les articles suivants du projet.

.../...

L'article ler se présenterait donc comme suit :

"Le Conseil supérieur de l'enseignement spécial institué au Ministère de l'Education nationale et de la Culture française est composé d'un président, d'un vice-président, de vingt-quatre membres et de cinq assesseurs. Pour chaque membre et chaque assesseur il est désigné un suppléant".

Article 3.

Lors de la nomination des membres, il importera de préciser la catégorie à laquelle chacun d'eux appartiendra. Cette indication aura son importance lorsqu'il s'agira de pourvoir au remplacement d'un membre conformément à l'article 8.

Article 6.

Il n'y a plus de Ministre de la Santé publique et de la Famille, mais un Ministre de la Santé publique et un Ministre de la Famille et du Logement. Apparemment ce dernier ne doit pas être associé à l'exécution de l'arrêté en projet.

D'autre part, que faut-il entendre au juste par la ratification de la nomination des assesseurs ?

D'après le fonctionnaire délégué, il s'agit d'une nomination ou d'une désignation par les Ministres intéressés.

En conséquence, il est proposé de rédiger l'alinéa 2 ainsi qu'il suit :

.../...

"L'assesseur qui représente le Ministère de l'Education nationale et de la Culture française et son suppléant sont nommés par le Ministre de l'Education nationale, qui nomme de même les autres assesseurs et leurs suppléants conjointement avec le Ministre de la Santé publique, le Ministre de la Justice , le Ministre de la Prévoyance sociale et le Ministre de l'Emploi et du Travail, chacun en ce qui concerne l'assesseur et le suppléant qui représentent son Ministère".

Article 11.

Il convient de remplacer les mots "désigné " et "article 4" respectivement par "nommé" et "article 6".

Article 14.

Dans la version néerlandaise de cet article, il y a lieu de supprimer le mot "Heer" devant les mots "Minister van Nationale Opvoeding".

Article 21.

La dernière phrase devrait se lire ainsi :

"Pour l'application du présent arrêté, ils sont assimilés aux fonctionnaires du rang 13; toutefois, le président et le vice-président sont assimilés aux fonctionnaires du rang 16".

De kamer was samengesteld uit

De Heren : F. LEPAGE, voorzitter van de Raad van State,
Messieurs : président du Conseil d'Etat,

H. BUCH, staatsraden,
H. ADRIAENS, conseillers d'Etat,

J. LIMPENS, bijzitters van de afdeling wetgeving,
J. DE MEYER, assessoren de la section de législation,

M. JACQUEMIJN, adjunct-griffier, griffier.
greffier adjoint, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. F. LEPAGE.
Het verslag werd uitgebracht door de H. A. VANDER STICHELE, auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. F. LEPAGE.
Le rapport a été présenté par M. A. VANDER STICHELE, auditeur.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER, DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) M. JACQUEMIJN. (get.) F. LEPAGE.